

NEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen-hetente 3-szor:
hétfőn s szombaton este
és csütörtökön délelőtt.
Kéziratok, nem adnak vissza.

Előfizethető a kiadóhivataltól
és minden megyei postahivataltól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székesfehérvár, szt.-István-tér 1.

Felolós szerkesztő:
BONITZ FERENC.
Kiadófeljados:
MILLER JÓZSEF.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 6 fnt — kr.
Félévre . . . 3 fnt — kr.
Negyedévre . . . 1 fnt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

A 32 helyre osztott oldal helyenkint
50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.
Nyilttér sorankint 50 kr.
Többesüri hirdetéseknek engedmény

Roma locuta, res finita.

Római levelezők, a kinek van joga hivatalozni közvetlen és személyes információkra, a következő rendkívül fontos tartalmu levelet írja lapunk szerkesztőségének:
Róma, augusztus 29.

Modern sportnak kell mondanunk — hogy minden erősebb kifejezéstől tartózkodjunk — ama lábra kapott szédölgést, melyel a liberális és szabadkőmives hírlapirodalom legújabbban alkalmi levelek gyártására adta magát. Így van az már jó ideje Franciaországban, hanem nálunk csak egy-két éve honosodott meg ez álnok műfaj: mióta t. i. az egyházpolitikai javaslatok és a kulturhareos törvények, a liberális szélhámosok és a „reform“ nagyhangu frázisa alatt tovavitörő jogtörő kormány a közvéleménynek megtevesztésére szorultak terveik kivitelezésére. A kormányt követik a többi pártok is és minden eszköz jó nekik, ha legalább csak néhány napra is békítőleg hathatnak a jog- és igazságvédő elemekre hamis hírekkel.

Igy magyarázhatjuk meg azután, hogy az Apponyi-pártot támogató „Budapesti Tagblatt“ levelet írat magának, mely a Vatikán rezignációját hirdeti Apponyinak színtelen, erőtlen, ingadozó és merő ellentmondást rejtő és réltalanságot eláruló opportunisztikus viselkedésének igazolására, életlen politikájának jóváhagyására; a „Pesti Napló“ pedig ugyancsak „jól informált“ római levelezőjétől azt tudja meg, hogy az utasítások és a rezignáció egyidőre még függőben maradnak, de komoly ellentállást nem kell tartani. Mindez a pártpolitika támogatására, a közvélemény küzdő részenek megtévesztésére és az igazság és jogfelfogás meggyalázására történik.

E hamis és a küzdő erőkre békítőlag ható híreszteléssel szemben legyen szabad *alapos információk és a legközvetlenebb forrásból vett értesítések alapján* exponálni, mint gondolkodnak Rómában?

Tudjuk és látjuk, hogy a népek testén bizonyos bágyadság vonul végig, hogy társadalmi, gazdasági és pénzügyi krízisektől fenyegetve és gyengítve, majdnem összes erejüket, egész figyelmeiket a nyomor elhárítására és a végtelen materiális tönknek legalább elodázására szorítják, s ime, ennek a kétségbeesett harcnak a „betevő falatért“ eredménye: a szabadság-gerzetnek és a helyes jogérzetnek rohamos gyengülése. „Szabadság, jog, egyenlőség“ merő szólamra súlyodnak, a nemzeti erő nagy része a létért való küzdelem ingoványaiiban gázol s a figyelm elvonul a szellemi társadalom kormányzatától, kihal a szívokból az érdeklődés a haza sorsa iránt, a nemzeti érzelem s a közjóért

való lelkesedés alacsony éhségnek ad helyet. Ennek a baldoklásnak eredménye azután az egyedek uralma a nép fölött, azoknak zsarnok olynomása, kik az álmot vagy előkészítik, vagy elég lelketlenül hasznokra fordítják s így látjuk azután, hogy tiszta katolikus nemzetek, kik századokon át pénz- és vér-áldozattal adóztak az egyház dicsőségének, néhány lelketlen szabadkőmives vagy heretikus igájában szántják be és temetik el vagyonuk, jogaik és lelkiismereti szabadságok fennmaradt eszenévész magzsomeit. Itt azután megakad minden haladás az államban és társadalomban, mert az egyéni vagy pártérdek egyenes ellentéte a közérdeknek s a szolgaság jármát nem rízhathja le a nép, ha csak maga nem tesz, ha maga fel nem kel. Mert miként az egyént is csak komoly munka, kemény viaskodás és önképzés fejleszti törzsökös főruvá, mert általok a lélek önmagában rakja le a harcban védelennül és pihennül szolgáló fellegvárnak sarkköveit, mig ellenben az alkalmiszülte hősök az alkalmak és körülmények fordultával szintlen letűnnek, mert nincs hova forduljanak, midőn megszorulnak: egy a társadalom és a nemzet is csak akkor ígérhet magának biztositakat, hogy javait megmaradnak, ha önmaga küzdő erő és önmaga állórt azok felett. Nem külső sakkhuzásokra kell bízunk jogainkat s nem külső befolyástól és közbenjárástól várunk mindent: hanem becsületes önvédelemben és lelkiismeretes küzdelemben kell et quaerere et paria tueri! Mindennap látjuk, hogy helységek, városok, kerületek stb. bajukban nem is tudnak mit tenni, kiveszett a küzdés és ellentállás nemes érzelme, hanem e helyett mint Ezsau a leneséért, ugy könyörögnek a mindenható államhoz: „Oh, állam, segíts! oh, könyörülj rajtunk, mert elvesztünk!“ s léhaságukban azután cserébe odaadják szívüket lelkeket s legnemesebb öröküket, legszentebb és elvitáztatlan jogaikat! A kornak ez áramát, e félszeg és tehetetlen, emberhez nem méltó, mert erőtlen és erénytelen irányzatát, Rómában szemmel kísérik s vele ellentétben a helyett, hogy Róma és a Szentszék magok léppének fel s járnának közbe uton-útfőlen, a német katolikusok példájára utalják őket s önvédelmet, a belülről s különösen a népből jövő alkotmányos küzdelmet sürgeti. Tehát se hívők, se papok ne osszenek kétségbe Rómának állítólagos és sokszor tántlatzólagos rezignációján, mert nem rezignáció az, hanem a Szentszéknek kifejezett elve: nem az öldasztalonsnem a tekintély porondján meg-

menteni a jogokat, hanem a népeket önvédelemre, öntudatra kelteni, hogy miután kemény küzdelemben elérték igazsáikat: érezzék azok becsét s ne egy könnyen engedjék veszni őket.

Tehát a *világi katolikusok* s azoknak született vezérei: az alsópap-ság ne Róma beavatkozásáért sopánkodjanak, hanem Róma szellemében és *Rómának már két év előtt adott utasítása szerint tegyenek és harcoljanak, ezt kívánják Rómában!*

A *püspökök* is ne Rómához forduljanak folytonos utasításokért és ezernyi módozattal: *hanem Rómának már megadott utasításai szerint tegyenek végre valahára: ezt várja tőlük Róma!*

Ne forduljunk mindig a tekintélyhez, ne a Szentszékhez s a Szentatyának köpenyébe fogódzunk mindig s ne várjunk s ne várjanak a papok s a püspökök folytonos harciadót, meg menyköveket Rómából, sőt még vigasz-cseppokat sem, mert teljes joggal felelik nekik innét: Vannak vezérek és profétáitok, kik a mi szellemünkben működnek hazátokban, őket hallgassátok.

Tehát ismétljük: *nem szabad rezignációra következtelnünk Róma magatartásából. Róma nem rezignál, hanem várja, hogy már végre valahára tegyenek a püspökök, a papok és a nép egyaránt, vagy legalább támogassák a lelkes vezérferfakat* s ne gördítsenek eléjük uton-útfőlen akadályokat!

Hogy pedig Róma éponséggel nem rezignál, illusztrálására egy adattal szolgálunk. Augusztus 5-én, szent Lőrinc ünnepén, a bíboros helynök *Lucido Parocchi* nagyszámú papot és alszerpapot szentelt s a szentelés után a következő beszédet intézte hozzájuk: „Szt. Lőrincről a zsarnok császár hitének megtagadását kívánta először: de sikertelenül, s azért legalább az egyház kincseinek elarulására akarta őt rávenni de ő itt sem engedett egy szemernyit sem!

Önöknek is így kell tenniük s nemcsak a dogmát védelmezniük, hanem az egyháznak földi javait, kincseit is és belőlük egy cseppet sem szabad feladniuk. Jelenleg azonban különösen az önk hazájában az egyháznak szellemi kincseit: szentségeit támadják meg elkeresztelesi rendeletekkel és polgári házassággal. Itt is az első engedménytől kell tartózkodniuk! Nagyon szomorú dolog azt látni, hogy a polgári házasságról a hívek és még a papok egy része is azt mondja lelkiismeretének megnyugtatására: tolerari potest! Ennek az első

engedménynek közvetlen következménye, hogy lassan megfeneklék a lelkekben azon meggyőződés, hogy a polgári házasság elégséges és az egyházi házasság csak merő járulékszámra megy, csak áldás az, melyet nélkülözni is lehet s erre következik végül a schisma a hívekben s a herezis a papságban. Főkötelességök tehát kezdetben ellentállaniok minden tévelynek s ha a tévely mégis betört az egyházba, folytonos munkában és harcban felráznok a lelkeket s figyelmeztetniük a helyzet abnormis voltára.

Azt hisszük, e nyilatkozat elég jó cáfolat ama szédelgések ellen, melyekkel egyenetlenséget, kétséget és szakadást szeretnének elhinteni az ellenfelek a katolikusok között. A mi végül a „Budapesti Tagblatt“ kiváló politikusát illeti, bizony ez csak költött vagy festett politikus, mert olyan politikus, kinek oly megbízható hírei volnának, mint az említett urnak, Rómában csak egyetlenegy van (t. i. csak egyetlenegy magyar politikus) de az olyan talpig katolikus férfit, hogy benem szennynezzék nevét semmiórt sem olyan levéllel; a „Posti Napló“ „jólértésült levelezője“ L. ur pedig olyan csökkély ember, hogy legfeljebb a „scopatori secreti“-ktől meritheti híreit, de számbavehető faktorokkal nem is érintkezhetik. Ennyit az igazság és Róma igaz hangulata felderítésének kedvéért s azért ne bagyja magát senki az álhírek által megvesztetgetni, hanem valamenynyen készüljenek: püspökök, papok és hívek az őszi nagy csatákra és küzdelmekre!

Dr. Irtó.

Veni Sancte.

(Sz.) A legfenségesebb cím egy oly munka homlokán, mely legfenségesebb az emberi művek között. Gyermek, ifju és a

TÁRCA.

Politikai tárcalevél az asszonyokhoz.

Hallották-e t. hölgyeim, ezt a mondást: „Ecrassez l'infame!“ Magyarul így hangzik: „Gázold el a gyalázatost!“

Tudják-e ki, az a gyalázatos? Nem más, mint Krisztus egyháza. Azt kell elgázolni, azt kell megsemmisíteni. Minthogy pedig az egyház Krisztus teste, tehát így is mondható: gázold el Krisztust! Ennyit még a zsidók sem tettek. Arcul verték, leköpdöszték, megvasszosták, tövissel koronázták, de rá nem gázoltak. Ez az új és legújabb kor szabadelvőségének volt föntartva.

E nemes célt tüzték ki a 16-ik század vallás-ujtói, akik eleinte ép úgy tiltakoztak az elszakadás vádjá ellen, mint mi a szabadelvű uraink tiltakoznak, ha valaki az egyház üldözésével vádolja őket. Ma már oda reformálódtak, hogy Berlinben egy lutheránus prédikátor, vagy mint Pázmány nevezi az ujtott vallás apostolait, kiáltó az apostoli hitvallás eltörölését indítványozta; és hogy indítványa nem a pusztába kiáltó szava, mutatja az, hogy alig fél év mulva már százaktól aláírt kérvényt terjesztett az egyházi tanács elé. A kérvényt ugyan elvetették, de a kérvényezőik nem nyugosznak, most meg majd ezerektől aláírandó kérvényt adnak be és ha az nem használ, elkészülhetünk egy újabb vallásujtásra, amely épen úgy megjárja a világot, mint Luther, Kálvin, és társaik ujtása, amelytől, hogy a mi protestáns atyáinknál sem maradnak el, annyival inkább várható, mert hiszen már nálunk sem újság a kereszténység alap-

képzés magasabb lépcsőjén álló nemzedék félreteresi üdítő szórakozásait, s visszahozza lelkét, szívét azoknak, kik az Isten művét folytatják: az alapján jónak terepített szívét és tovább segítik a tökéletesedés útján.

Isteni műhöz Isten nevében kezdünk. Főlesondul a hívó: Veni Sancte Spiritus. Eljön-e, hogy megvilágítsa a sok tekervény közt a cél egyenes és igaz útját? A felelet könnyű, de nehéz válaszolni a második kérdésre: Hivják-e őszintén, nem lett a „Veni Sancte“ pusztá cím, melylyel csak az első napot jelöljük és a segítségül hívott nevet moggátoljuk, hogy a lelkekbe szálljon vagy kitöröljük onnét? A meglehetősen szomorú választ fájdalommal kell olvasnunk a tényekből.

A jelen idő az ünfeledés kora, mely jellegét iskoláink falára, egész nevelési rendszerünkre rányomta. A divatos civilizáció a külsőségek, a felületes és üres ideák után rohan és képzelte haladásának mámorában megfeledkezik önmagáról. Magasztalják a kort, a melyben születtek, a melyben anyai csodának tanui vagyunk. Vannak vasutaink, táviróink, ma-holnap a lég urai leszünk. A természetudományok után, melyek a világ-egyetem törvényeit leleplezték; a vegytan után, mely bontani és egyesíteni tanított, kezünkben már az életlen, mely mint mondják, nemsokára megváltoztatja az élet minden föltételeit. Erőt vesz rajtunk a mámor, a tudomány mámor. Az itészet mámor: tudjuk mindennek eredetét; még a felett is van bátorságunk ítélet mondani, mit sejtünk is alig lehet, s épen azért nem meg — hanem elítéljük. — A haladás, a polgárosodás mámor, mely rövid látásával eltörpíti a századok alkotásait és önhittségben jobbakat vél teromthetni. Ez az ünfeledés mámor, melynek négyötöd része gög és a „nagy század“ emberei nagyon-nagyon kicsinyek. A külső és általános fejlődni látszik, de csak látszik, mert az egyed, az ember és annak belseje a szív, a lélek jellemileg, erkölcsileg értékében visszafeljődik. Iskoláink, melyek a kor véreből táplálkoznak, már jó ideje férges gyümölcsöt teremnek.

kövének, Krisztus istenségének feszegetése.

Mostani utódaink már nem mentek onnyire, ezek csak a tankönyvekből törölték ki az Isten nevét. Ez a francia liberalizmus, amit magyarul a gonosz szabadelvűséggel fejeznek ki. Ezt a szabadelvűséget utánozták az olaszok. E két katolikus nemzetre hivatkoznak a mi szabadelvű atyáink, midőn az iskolákat államosítják, a katolikus ünnepeket a vasárnapi munkaszünet neve alatt eltörlik, a polgári számot törvényre teszik, stb. stb.

Ki kételkedhetik még, hogy a magyar szabadelvűség nem ugyanazon gonosz fának hajtása, amelyet a nagy francia forradalom ültött? És talán nem ugyanazokat a gyümölcsöket fogja teremni?

Nem egészen adoma ám az, hogy a fővárosi iskolák valamelyik leánytanulója azt kérdezte a mamájától: „Hány szentség van?“ Amire, midőn a mama azt feleli vala: Hét, a magasabb műveltségben részesült leányka komoly tudományos arccal azt válaszolta, hogy most már csak hat szentség van, mert a házasság nem szentség. És a mint mondja, úgy fogja hinni és a szerint fog cselekedni.

A polgári anyakönyv behozatala után meg a keresztesség sem lesz szentség, következképpen a bérálás is megszűnik szentség lenni; míg utóljára nem marad egyéb az egyházi rendnél, no meg az utolsó kenet, a melynek feladása végett a talán még nem egészen szabadelvű női családtagok elhivatják a papot, hogy a látszatot megmentsék s a megátalkodottságban kimult szabadelvű családft vagy családtagot tisztességesen eltemethessék.

A gyermek és ifju lelke tele van önbizalommal, tiszta és nemes hajlamokkal; olyan, mint a repülő készülő madár, belebámul a mérhetlen messzeségbe, a világba, mely nemsokára az ő hazája lesz. Gyönyörrel szívja a levegőt, mely neki szabadságot és eddig nem ismert örömeket kínál. Lelke nyitott könyv, lapjai főhérekek, csak irni kell rája, hogy imakönyv, vagy kerítő-level válják belőle — az életre. Egy csepp méreg azon a fehér lapon nagy föltort mar, mely a ráírottakat szennyre mossa szét. Méregben nincs hiány.

Iskoláinkban ijesztő módon harapózik el a liberális könnyelműség, mely tagadásával, közönyével, göggyével hasonlóvá teszi a rábizott ifjúságot, s azon iskolákat, melyek ezen „állami közös nevelési olveken“ kívül állanak, tüzzel-vassal törekszik lerombolni, nem mintha rosszaknak találná azokat, hanem nem elég liberálisnak. Fordítanak ugyan némi gondot a hit- és erkölcs tanítására is, de csak azért, hogy az ifjúság lelkében annál ijesztőbb zavar keletkezzék. „Hasonlóan a vadak gyermekeihez — írja Lamar-tine — kiket születésükor felváltva majd forró, majd jéghideg vízbe mártanak, hogy bőrüket megödzsék; a mi gyermekeinket is majd a hit karjába, majd a hitetlenségbe dobják. Két lelkének kellene lenni, de csak egy van, melyet két ellenkező irányba terelnek. Csodálkozik az ellenmondásokon, eszmélni kezd, hogy talán undok játékat üznek vele, hogy a társadalomnak talán két hite és két erkölse van; egy hite és Istene a gyermekek, másik a felnőttek számára.

S ha kitekint az életbe, hol a beesület megvetve, az erény ostobaság, a lelkiismeret a szó, a jog és minden eladó, a politikában álnokság, az életben máz, szédelgés és bűnök tűnnek ébredező lelki szemei elé — kész a modern kiképzés teljes foka, csak eszté kell élesíteni, hogy gyönyörű fogalmait megvalósíthassa.

Veni Sancte Spiritus! Szállj a szivekbe, szállj azokóba, kik ezereknek adnak a magukból; szállj le és add nekik a bölcsesség kegyelmét, hadd ismerjék meg hivatásuk isteni magasztosságát. A „Veni Sancte“ ne legyen pusztá cím, hanem ima, mely Istentől kér segílyt és sohasem feled-

Es megszaporodik majd nálunk is a kereszteletlenek száma, mint Poroszországban, valamint a vadházasságok száma sem fogyni, hanem növekedni fog, mint Franciaországban, a hol a polgári házasság mellett csak magában Párisban 60 ezer vadházasság van, s ugyanezen arány tapasztalható a nagyobb gyárvárosokban.

Es nálunk újra ugyanazon kísérleteket kell végig szemlélnünk, végig játszunk, a melyeknek keserű gyümölcsöt a jobb erelmű németek és franciák is szeretnék már nemzetöktől eltávolítani, ha lehetne! És ha nem lehet? Ha nem lehet, oly nagy és gazdag nemzetek kibírnak még egy-két rázkódást, a melyek végre is eszökre térítik őket, de a mi kis számú, koldussá tett nemzetünkre egy új Mohács, egy új Világos örökös gyászt boríthat, a mely után megtörténhetik, hogy soha sem virrad fel többé.

Mutassanak csak egy fénypontot az utóbbi 400 év alatt, amelyet a protestánsosság vagy az ugynevezett liberális hazafiság napja derített volna hazákra?

Sehol, semmi!

Mindenütt hütlenség, árulás, erőszakosság! Árulás Isten, király és haza ellen. Erőszakosság a lelkiismeret ellen a lelkiismereti szabadság kikialított lovagjai részéről. Az a jelszó, amelyet Kossuth úgy szólván halalos ágyáról ízent, hogy az ördöggel is ezövetkezzenik ell, szintén nem mai keletű. Kiadta pedig e jelszót már Luther Márton, mikor a német fejedelmek a török ellen Magyarországnak nyújtandó segítségről tanácskoztak vala. Es szövetkeztek a mindent elnyeléssel fenyegető törökkel, akinek épen e miatt sikerült magát másfélszáz évre befészkelni hazánk

kezik meg az iskola év első napján vallott igazságról: Sine tuo lumine nihil ost in homine.

BELFÖLD

A kölni kath. nagygyűlés a következő táviratban fejezte ki rokonszenvét és csodálatát Zichy Nándor és Esterházy Miklós Móric grófok iránt azon lelkes magatartásért, melyet e két vezérünk az egyházpolitikai harcban tanusított:

Zichy Nándor gróf ő exciájának
Karlsbad.

Németország katolikusainak nagygyűlése excellenciádnak, valamint Magyarországi törvényhozó testületi mindazon tagjainak egyhangulag legmelegebb elismerését fejezi ki azért, hogy a házasságról s a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslatok ellen küzdöttek.

Dr. Orterer György, elnök.

A két gróf a következő táviratban köszönte meg az elismerést:

Dr. Orterer György, a német kath.
nagygyűlés elnökéhez

Köln.

Áthatva a kath. egység tudatától s újra megszilárdulva az Önök rokonszenvétől, kérjük Önt, kegyeskedjék a nagygyűléssel mindnyájunk legbensőbb háláját közölni a azon biztosításunkkal, hogy rendületlenül folytatjuk a küzdelmet Krisztus egyházáért.

Zichy, Esterházy.

A hercegprimás római utja.

Esztergomból megegyezik az ugyancsak Esztergomból kiindult általunk is között azt a hírt, hogy XIII. Leo pápa a hercegprimást al limina hívta. Vaszary Kolozs biborshercegprimás egyelőre nem megy Rómába:

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a hercegprimás az esztergomi lelki sz. gyakorlatok után hosszabb beszédet intézett a papsághoz s többek közt ezeket mondta:

„Mielőtt e nagy felelősséggel járó állást elfoglaltam, eskümm letétele előtti napon a legilletékesebb helyen kijelenttem, hogy az egyház és állam közötti megzavart békét helyreál-

szívébe. Szövetkeztek a katolikus magyar királyok ellen, akik egyuttal német-római császárok is voltak, csak hogy a katolikus-ságot legyűrhessek. Néhányszor számúzték a kath. királyi családot és volo együtt a legjobb katolikus honfiakat, akik közül itt csak a híres Pázmány Péter primást említem akit ma már a kálmánisták is elismernek hazafinak. Vagy nem szövetkezett volna-e Kossuth még a muszkával is, ha az a szövetséget vissza nem utasítja vala? Mert, nem kell feledni, hogy Kossuth a magyar sz. koronát a muszkanak ajánlotta fel, csak hogy a kath. uralkodóházat lerázhassa az ország nyakáról. Mindezek történeti tények, amelyekben azonban szeretnek átsurranni.

Ha itt-ott egy-egy fényes csillaga fel-tűnik e négyyszáz évnek is, talán a protes-tánság napjától kapja fényét? Itt egy Zrinyi, ott egy másik, harmadik Zrinyi, amott egy Szondy, egy Dobó az önfeláldozó hazafiságnak örök emlékü példaképei, mind katolikus hűség, hősiesség, rendületlenség áldozatai. Vagy vessétek össze a kálmánista Rákócziakat a katolikus Rákócziakkal! Azok az önzés, felekezetiiség szerencsős lovagjai, ezek az önzetlenség, hazafiság vörtnai.

Ahol áldozni kellett akár vagyont, akár vért, ott mindig a katolikusok voltak elsők, ahol azonban az epret lehetett szedni, ott mindig a katolikusok voltak az utolsók, liberális atyánkfiai pedig mindig csak ott voltak elsők, ahol hasznót lehetett huzni, akár magoknak, akár felekezetőknek.

Hol van tehát az a kikéltött kálmánista hazafiság?

Tomor Ferenc.

litani és fentartani nemcsak kívánatosnak, hanem szükségesnek is tartom; de egyuttal kijelenttem azt is, hogy egyházam tanításától egy hajszálnyra sem térletek el; s minthogy a világ minden államában, úgy a hazában élő katolikusokra nézve is egyházi ügyekben — in rebus fidei et morum — végérvényesen határozni egyedül a római szent-szék illetékes, én nem ismerhetem el és nem ismerhetek el senkit az érintett hitbéli és erkölcsi tanokra vonatkozólag illetékes irányadóknak csak a római szentszéket. És én itt, az ur oltra előtt jelen-tem ki nektek, hogy primásságom ideje alatt egyetlen egy lépést nem tettem egyházi ügyekben a római szent-szék beleegyezése nélkül; a szentatyá utmutatását közöltem azzal a tényező-vel, mely Magyarországon a katolikus egyház ügyeit vezetni egyedül van hivatva: a püspöki karral, és tehát a multban tett minden nyilatkozatomért, mindeu lépésemért elvállalom a felelősséget s minthogy irányom nem változik, elvállalom a jövőben is az előtt, kit egyházi téren egyedüli ítélő bírának ismernek: egyházam feje előtt.”

Hieronymi lemond? Minden cáfolat dacára makacsul tartja magát az a hír, hogy Hieronymi Károly belügyminister megunta a reformdicsőséget s le akar mondani. Utódja állítólag már megvan, a M á s s y Géza gróf kis-kun-szolnoki főispán szemléyében.

A csanádi egyházmegye kö-zéptemesi alesperesi kerülete a napokban Lioblingen gyűlést tartott s elhatározta, hogy a szolnai kath. nagygyűlés összes határozatait magiáé vá teszi s azok érvényesítését minden rendelkezésére álló törvényes eszközrel elő fogja segíteni. A gyűlés elhatározta továbbá, hogy egy Szent-István nevére alapítandó kath. egyetem költségeire gyűjtést indít s illetőleg a megindított gyűjtéshez hozzájárul s végül az egyházpolitikai javaslatok ellen megindított kath. akció vezérelnek: Zichy Nándor grófnak feliratilag fejezi ki elismerését és köszönetét.

KÜLFÖLD.

A békekongresszus. Antwerpenben szerdán megnyílt a békekongresszus. A kongresszuson közel 300 békebarát jelent meg, a kik most behatóan tanácskoznak a béke fontartásáról, illetőleg megállandósításáról. Magyarországot a kongresszuson hét békebarát képviseli.

Bulgária. Cankov, dacára annak, hogy elismerte Ferdinánd fejedelmet, nem mer visszajönni Bulgáriába, hanem Belgrádból intézi most agitációját orosz-barát irányban. Stambulov volt miniszterelnök a mult napokban igen hevesen kelt ki Ferdinánd ellen, de kifakadásai nem egyebek, mint megsértett hűségének s bosszúvágyának kifolyásai.

Hollandia jelenleg háborút folytat az indiai gyarmataiban lakó vadnépekkel, de nem a legnagyobb szerencsével, mert a Mataram folyó mellett érzékenyen megverték a hollandiai sereget s Kauham tábornokot meg is ölték.

Németország. A kölni kath. nagygyűlés esütörtökön délután bezárták. Előzőleg Krementz biborsersek megáldotta a gyűlekezetet. A délelött nagy lelkesedéssel több határozatot fogadtak el, melyek a szociális kérdésre, az iskolakérdésre s a kath. egyház paritására vonatkoznak.

Szerbia. Az új alkotmány elkészítése és a nagy szkupstinának az egybehívása csak bizonytalan időre várható. A király mindenkéltt rendezett állapotokat akar teremteni és a féktelen pártszenvédélyt csillapítani.

FŐVÁROSI LEVÉL.

Budapest, augusztus 31.

Szeszélyes időjárás van itt Budapesten. Volt e héten nagy melegünk, volt viharunk és volt csöndes, kellemeseu hűvös jó időnk. Míg a meleg járta, kevés embert lehetett látni az utcán — mint rendesen, mikor nagy a forróság. Mikor pedig vihar vonult el fölöttünk, hű szőpen behuzódtunk a szobába, vagy ha uton ért a vihar, kávéházba, vendéglőbe — mint rendesen. Most meg, hogy jo hűvös a levegő, moz-gunk, futkározunk, végig-végig elborítjuk az utcákat és költenők a drága pénzt, ha még volna egy a hónap vége táján — mint megint csak rendesen. . . .

Igy nyáridőn az emberek mind — azaz hogy csekély kivétellel — megtestesült realis-ták. A realizmus tudvalevőleg a tespedés, eler-nyedés szülőanyja. Az emberek mézes-mázosok, dehoggy is háborgatnók egymást, dehoggy is fás-zasztánák magukat! A realis embereknek a nyugalom s az élvezet képezi fő gondjukat.

Nos és a n a g y Decső, (akit a történelem örökéletű lapjain majd n a g y - é t ü n e k fog elnevezni a Juszticia realis ember. A nyáron át nem bántott senkit, legkevésbé önmagát. Míg miniszterársai, ki jobbra, ki balra egyházpoli-tikáztak, a nagy-(éü) Decső szőpen itt csücsült Pesten. Végigszővendte a kánikulát és — fülek és nyelvek, csend, rend! — és dolgozott. A lapok legalább azt fogják rá hogy törvényja-vaslatokon dolgozik, a melyeket az ősi ülészak alatt a t. ház elé terjeszt. Majd elvállik, ha vajjon a kánikula nem ártott-e meg, visszahatásá-va, a törvényjavaslatoknak. Egyébiránt konsta-tálnom kell, hogy sokat evett sörözött és kávé-zott (a Vigadóban és egyebütt) és ha áll az, hogy: a ki dolgozik, az egyik is, a konzequen-cia tökéletes, s azért fültehető, hogy a nagy-(éü) Decső a nagy évés mellett dolgozott is. Ez egy. . . .

A második pedig az, hogy Szilágyi mi-niszter, vagyis inkább i g a z s á g ü g y minisz-ter és vele az ő reklamdobjai (Pester Napló, Pester Hirlap) már hetek óta tángálnak, ha el-megy-e, nem megy-e h e s z á m o l ó t tartani a kertle-ébe. Ezt találgatja ő és vele együtt a sajtója is. Annyit azonban kijelentett, hogy azt a megfelelőbezzel spékelt „dizs“-polgárságot megvárja, azután, ha F u t t a k y ráér őt elki-sérni, lát talán majd elmegy beszámolui.

Aprópos, beszámolni! Wekerle ur nemré-gen számolt be Nagylányán a bányászkon-gresszuson az — egyházpolitikáról. Ez bizonyos. De hogy milyen bizonyosság lesz az, hogy ho-gyan számol be a konverzióról, az legalább is nagyon kétes. Mégis h a német! Ezt nem Wekerle urra mondom az egyszer, bár. . . . — Wekerle ur milyen gazdaságot visz (nem Dánoson az ökrei között) hanem, a mi keser-vesen leszurkolt pénzünkkel. A szerint a b német újság szerint Wekerle ur, ez az előjög-gokkal született finánczeseni odáig vitte, hogy a magyar konverzió a Rothschild-csoportnak 8 millió 200.000 forint hasznót hozott, holott 3 millió is untig elég lett volna! Hogy ez a hián-czenialításnak per quau regulam ment végbe, annak idején szintén ki fog derülni, azaz be-borolni

De csak áldott Kánaán ez a mi országunk! Csupa kongresszust tartanak már benne. Volt bányászkongresszus, jegyzőkongresszus, (melyen a megbizhatóság g á r o l hirhedi azaz pardon! „rágalmazott” jegyzők egyesületük dísztagjává választottak Hieronymi belügymi-nisztert!), lesz azután közegészségügyi és de-mografiai kongresszusunk, is A világ minden tájáról összehívják a tájleceket, hogy — m e g - n é z z é k a f ő v á r o s t. Hát, ez szép lesz, de ugy találom, hogy a kölni kongresszus mégis csak szebb, meg talán egy kicsit hasznosabb is. A hit tüzevel a szívében, a tudás fűségével a főben mentek a szélrózsa minden irányából Kölnbe a h i v ő k ezrei tiltakozni a jogtalan-ság, elűprás ellen. Céljuk: visszavinni azokat a jogokat, melyeket a hitetlen szabadszűvés áramlat tőlük elvett; fölemelni a kath. egyházat oda, a hol ezelőtt állott, fénybe, dicsőségbe, minden népek és nemzetek fölé. — Példájuk

minekünk, magyar katolikuskoknak szól legjobban! Nézzünk oda. Ott a legfőbb egyházi vezetőkkel le az utolsó világi hívőnk mindenki életre halálra kész, hogy hite igazait kivívja. Ki is fogják vivni, még e században, míg mi? De ne szólj szám, nem fáj fejem. . . .

A. J.

A város közgyűlése.

Székesfejérvár törvényhatósági bizottsága augusztus hó 30-án kissé gyengén látogatott rendes havi közgyűlést tartott a városház nagytermében.

Az ülést az elnöklő Fiáth Miklós báró főispán a következő beszéddel nyitotta meg:

„Tisztelt Közgyűlés! Mielőtt a közgyűlést megnyitnám, mindnyájunkat fájdalommal érte gyászbeszélről kell megemlékeznem. Vilmos főherceg, apostoli királyunk közeli rokonának haláláról. A szomorú haláleset mély bánatba ejtette az egész hazát, családját s azt a nagy családot, melyhez mi is tartozunk. A boldogult főhercegben nemcsak az uralkodóház egyik derék tagját gyászoljuk mi, hanem gyászoljuk benne a magyarok barátját s azt a katonát, a kinek egyes egyedül köszönhetjük, hogy hadseregünk, de főleg tüzéréseink így jól és erősen van felszerelve.

Ő mondta még 1859-ben, hogy addig nem fog a hadsereg győzelmet aratni, míg Magyarországgal ki nem békül, mert osztrák-magyar birodalmunk csak akkor lesz erős, ha annak minden egyes tagja szívből egysül annak megvédelmezésére.

Szeretett tagja volt ő az uralkodói háznak, lelkes és derék vezére volt ő hadseregünknek, s halála ezáltal kétszer oly fájdalmasan érintett bennünket. Kérem a t. közgyűlést azon ajánlatomat elfogadni, hogy Vilmos főherceg emléket a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg, halála felett pedig őszinte részvétünknek adjunk kifejezést.

A közgyűlés állva hallgatta végig a beszédet s általános helyesléssel járult hozzá a főispán kegyeletes indítványához, mire a főispán a legközelebbi közgyűlést szept. 24-ikére tűzte ki.

Ezután a főispán törvényes jogánál fogva Marton István városi számvéviső gyakorlatot tiszteletbeli alszámvevőnek nevezte ki.

Ez megtörténvén, dr. Pellet Odön kanonok a következő interpellációt intézte a főkapitányhoz:

„E hó 12-én egy kapitányi idézést kaptam, melynek következtében nehogy a törvény értelmében előállítassam, az idézésben meghatározott időben pontosan reggel 9 órakor megjelentem a kapitányi hivatalban, a hol azonban már 50-60 egyén a bebecsajátításra várt.

Lehet ugyan, hogy engem azonnal bebecsajátított volna a főkapitány ur elé, de én ezt nem akartam s vártam míg a sor reám került. Végre 10 órakor a sor reám került s bebecsajátítva a főkapitány elé, nagy meglepetésemre arról értesítettem, hogy azzal vagyok vádolva, hogy a hegy-mester feljelentett, miszerint dacára az ő felszólításának, én szöllumet nem permuteztam.

Ezen feljelentés nagyon téves, mert én már három év előtt egy permutező gépet hoztattam s ezzel rendszeren permuteztettem is szöllumet, a hol ez ideig egyetlen egy tőke sem romlott meg, s ekként a városi hegy-mester feljelentése teljesen alaptalan, mert ő arról, hogy permuteztettem-e, vagy sem, személyesen soha meg nem győződött, s így nem követi híven a kötelességét. Ez okból kérem a t. közgyűlést, a főhegy-mester utján utasítani a hegy-mestert, hogy jövőben ily zaklatásoknak a szálló tulajdonosokat ne tegye ki.

A felszólalást a közgyűlés helyesléssel fogadta, de az interpelláció Seidel Lajos rendőrfőkapitány, Hantosi

Kis Mihály, dr. Kövessy István, Almásy József és Havranek József polgármester hozzá szólása után, mivel ezen ügy a közgyűlés elé nem tartozik, a napirendről levették.

Nagy derűtséget okozott azon ügynek tárgyalása folyamán Hantosi Kis Mihály és dr. Kövessy István azon közbeszólásai, hogy a hegy-mestert csak az országuton lehet látni, máshol nem s hogy kötelességét nem teljesíti.

Ezután Berregi József kelt fel a felsővárosi templom melletti térségnek mielőbbi rendezését s kijávitását kérte, miután az erre szükséges összeg már régen elő lett irányozva.

Winkler Vilmos főmérnök egy kevés türelmet kér, s megígéri, hogy a rendezés rövid idő múlva megtörténik.

Végre Pollák Armin szólalt fel a világoztás ellen. Seidel Lajos rendőrfőkapitány felvilágosító válasza után a közgyűlés napirendre tért át.

A napirendre kitűzött tárgyak egy szólnán mind a tanács javaslatai szerint lettek elintézve, csupán a kőbor cigányok ügyében a tanács javaslata több felszólalás után mellőzöttet s utasítottat a tanács egy szabályrendelet készítésére.

Havranek József polgármesternek beszéde közben tett azon megjegyzése, hogy egyik helybéli lap a tanács ez ügyben tett javaslatát kigunyolta, élénk derűtséget okozott.

Majd dr. Steiner Fülöp megyés püspöknek, lapunkban már közölt átirata olvastatott fel.

Az átirat felolvasása után a közgyűlés lelkes éljenzésben tört ki, melynek esillapulta után Havranek József polgármester röviden előadta, hogy ő ez ügyben ő méltósága a püspök urali szerencsés volt értekezhetni, kinek szavaiból arról győződött meg, hogy egy nagyszabású terve van, miérett is kéri a közgyűlést, hogy átiratát örvendetes tudomásul vegye.

A közgyűlés egyhangulag ily értelemben határoz.

Ezután dr. Major Ferenc tiszti főorvosnak a milleniumra vonatkozó, négy pontból álló indítványa olvastatott fel. Több felszólalás után a közgyűlés ezáltal csak az első pontra nézve határozott és azt javaslat-tétél végéig a tanácshoz utasította.

Végre Szilágyi Ágoston házépítési ügyében beadott kérvénye készült tárgyalás alá. A polgármester felszólalása után, ki elmondotta, hogy az öreg Szilágyi bácsinak nagy tisztelője ugyan, de ezáltal kérvényének tárgyalását a törvény tiltja, s ezért annak tárgyalását a jövő közgyűlésre kéri kitűzteni, a közgyűlés ily értelemben határozott.

A könyv hitolesítésére Dieballa György és Tóth Arthur bizottsági tagok küldettek ki.

A közgyűlés délután 1 órakor ért véget.

TÁVIRATOK.

Olasz reformok.

Róma, szept. 1. Tegnap minisztertanács volt, melyben a miniszterek előterjesztették reformjavaslatukat. Hír szerint e javaslatok keresztültivole 22 milliót takarítana meg az országnak.

Nagy földrengés.

Bukarest, szept. 1. (Ered. táv.) A város környékén s egyáltalában Rómánia a délkeleti részében tegnap délután két órakor nagy földrengés volt, mely rengeteg károkat okozott. Különösen erős volt a földrengés Galacon, hol a székesegyház, a postaépület s a törvényszéki palota olyan erős rongálásokat szenvedtek, hogy minden pillanatban romba dőlhetnek. A lakosságot nagy rettegés fogta el. Galacon szabad ég alatt tanýznak az emberek, mert félnek újabb földrengésektől

s ezért nem mernek bemenni házaikba. Itt csak kevésbé érezték a földrengést.

A párisi gróf.

Páris, szept. 1. A „Temps“-nak jelentik Buckinghamból, hogy a párisi gróf állapota épen nem aggasztó, mindazonáltal el kell készülnie a katasztrófüra. A gró. olvas és ír ágyában és családjával társalog.

Városi és vidéki hírek.

— **József főherceg beteg.** Már megirtuk, hogy József főherceg pár nap óta betegen fekszik alesuthi kastélyában. Dr. Bauer Antal udvari orvoson kívül tegnapelőtt dr. Kéttly Károly tanár is a betegágya mellett volt. Az orvosok tüdő- és mellhártya-gyuladást állapítottak meg. A nagyfoku láz szerencsére már szünetfölbön van és a kezelőorvosok a baj enyhe lefolyását remélik. Orvosi bulletin kiadását szükség-telennek tartják, minthogy a főherceg állapota ezidőszerint megnyugtató.

— **József Ágost főherceg Alesuthon.** József Ágost főherceg és neje Augustia főhercegnő tegnapelőtt este a gyorsvonattal Pozsonyból Bicskérle érkeztek s onnan egyenesen Alesuthra haj-tattak, a hol látogatást tettek a gyengélkedő József főhercegnél. A főhercegi pár több napig marad Alesuthon.

— **Margit főhercegnő elutazása.** Thurn-Taxis Albert herceg és neje Margit hercegnő a tegnap délutáni gyorsvonattal Bicskérle Bécsebe elutaztak, a honnan rövid tartózkodás után visszatérnek Regensburgba. A hercegi pár, mint nekünk Alesuthról írják, megható bucsut vett a beteg József főhercegtől s a főhercegi család többi tagjaitól.

— **A megyés püspök vendégei.** Dr. Steiner Fülöp megyés püspök, a ki mint azt már megirtuk, a lelki szt. gyakorlatok után ismét teési birtokára ment, ott a mult hó 29-én igen kedves vendégeket fogadott. Megleptek ugyanis látogatásukkal Hornig Károly báró veszprémi püspök, dr. Csernoch János apátkanonok és Maszlaghy Ferenc prépostkanonok, a kik aztán megyés püspökünk társaságában több kirándulást tettek Teés vadrogányos erdeibe s láthatólag gyönyörködtek a nagyszerű kilátásokban. A vendégek tegnap délután visszautaztak Veszprémbe.

— **Sárközi Aurél.** Komáromvármegye törvényhatósági bizottsága Sárközy Aurél főispán installációját október 10-ikére tűzte ki s az ünnepélyre a szomszédos vármegyék közönségét is meghívja. A főispánt a megye határánál a tatal járás főszolgabirája s egy küldöttség fogadja, megérkezése után pedig hálaadó istentisztelet lesz a ref. templomban. Ezután lesz az installáció. A független gondolkodású komáromiak nem valami lelkesen várják a függetlenségi képviselőből alispánná, s most főispánná lett Sárközyt.

— **A virilisták névjegyzéke.** Fejérmegye virilistáinak névjegyzéke az 1886. XXI. t. c. 25 §-a szerint ez év végén is fog kiigazítani s a megyei főjegyzői most felhívja mindazokat, a kik a jövő évi lajstromba való felvételre jogosítottaknak vélik magukat, hogy az igazoló választmány által szept. 13-án d. u. 2 órakor a megyéhez kistermében tartandó ülésben ebbeli igényeiket

élszóval vagy írásban előterjeszték. Az ideiglenes névjegyzék minden főszozolgabírói hivatalban, az adóhivatali kiutaltások és az ideiglenes névjegyzék pedig a megyei jegyzői hivatalban megtekinthető.

— **Egyházmegyei hírek.** Dr. Steiner Fülöp megyés püspök Szórády Gyula káplánt Vaalból Vajtára, Varga Józsefet Vajtáról Bodajkra, Lauchs Józsefet Zsámbékról Budafokra és Szabó Gynulát Budafokról Vaalba helyezte át káplánoknak. Kostyán Sándor mint bodaiki káplán a csurgói lelkészi teendők elvégzésével bízott meg.

— **Halálozás.** Forster Györgyöt, lapunk munkatársát és családját súlyos csapás érte. Ugyanis bátyja, Forster Károly megyei közkórházi élelmező tegnapelőtt hosszas szenvedés után meghalt, mely gyászbá döntve nagyszámú családját és számos barátját és tisztelít. Az elhunyt szerény hátskőben bár, de mindig teljes odaadással tett eleget felebaráti s honpolgári kötelességének s ezért az egész város őszinte részvéte kísötte tegnap délután örök nyugalomra. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Forster Ferenc, Forster Erzsébet férj. Szerdahelyi Jánosné, Forster Gyula, Forster Mária, Forster Sándor, Forster Terézia és Forster György mint gyermekei, továbbá Forster Ferencné, szül. Makai Jolán és Szerdahelyi János mint vő és menyei maguk és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejtethetetlen jó apa, após és ipának Forster Károly megyei közkórházi élelmezőnek f. évi aug. hó 29-én reggeli 7 órakerületének 63-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A temetés holnap azaz augusztus hó 31-én délután 5 órakerület fog a rom. kath. szertartás szerint a budai-ut 14. számú házból a „Feltámadási“ (csutóra) temetőbe örök nyugalomra tetetni. Székes-Fehérvár, 1894. augusztus 31. Aldás és béke poraira!

— **Öld meg magadat!** A modern testvéri szeretetnek egy jellemző megnyilatkozása foglalkoztatja jelenleg Eresi lakosságát. Az eset a következő: Pintér József eresi-i lakos a múlt hó 27-én egy férfi hullát fogott ki Eresi közelében a Dunából. A hullában a nála talált iratok szerint Hanka Emanuel 21 éves budapesti asztalos legényt ismerték fel. Hanka egy nála talált levél szerint maga vetett véget életének, még pedig testvérbátyja tanácsára. A levél aug. 17-én Budapesten kelt s így szól:

T. Hanka Aurél urnak. T. Török ur címén. Helyben. király-utca 12. sz. Kedves bátyám! A múlt héten adott jó tanácsodat megfogadtam, t. i. hogy azt mondtad, nem bánod ha bármit csinálok is, akár megölvöm magam, akár a Dúnába ugrom, tehát az utóbbit választottam, mert a pénzem a múlt héten lehuzattad, a héten pedig megbetegedtem. Orvoshoz nem mehettem, gyógyszerre nem volt pénzem, mert még mit ennem sem lett volna, hogy ha szobaasszonyom nem sajnál meg. — Tudom, nagyon sokat vétettem ellenetek, de most kérlek benneteket és reményltem meg fogtok bocsátani. Mamától, Ilkától és mindnyájától bocsánatot kérek, de más montségem nem volt, mert ez mégis rövidebb kin mint az éhenhalás. En már nem akarok senk "terhére lenni. Mamának kezeit csókolom. Voltam öcséd M a n ó.

— **Értesítés.** A székesfejérvári ipartestület tagjai értesítettnek, hogy folyó 1894. évi augusztus 20-tól kezdődőleg az ipartestület hivatalos helyiségének folyosóján munkás közvetítési szekrény áll rendelkezésükre. Ezen szekrényben a munkás közvetítés az ipartestület által nyomtatott közvetítési lapok útján történik, mely közvetítési lapok az ipartestületnél állanak az érdekelt iparosok

rendelkezésére. Azon munkaadó, ki segédet keres, naponként és pedig reggel 8—9 óráig, délután 5—7-ig az ipartestület hivatalos helyiségében vagy személyesen vagy megbízottja által bejelenti, hogy monnyai s mily munkásra van szüksége, mely bejelentése folytán neve, lakása, annak kitüntetésével, hogy mennyi és mily munkásra van szüksége, az illető iparig. közvetítési lapja rovájába a következő folyó szám alatt bejegyzetik. Ha az illető munkást kereső iparosnak már segédre szüksége nincs, tartozik nevét a közvetítési lapból kitöröltetni, mert visszaélések esetén az ipartestület előjárósága által a munkás közvetítési szekrény használatát bizonyos időre eltiltatik. A munkások, a kik munkát keresnek, a közvetítési szekrénybe, iparuk szerint elhelyezett lapok betekintése után nyerhetnek egész napon át tudomást arról, hogy kinél kaphatnak munkát. Kelt Székesfejérvárott, 1894. évi április hó 21-én tartott ipartestületi közgyűlésből. Schlamadinger Alajos, elnök. Dr. Sára Gyula, ipt. jegyző.

— **Az acaiaika törvényszék előtt.** Másfél éve immár annak, hogy az acsai tragédia „kántorantitő választás“ címmel nagy számú közönség előtt lejátsszódott. Mi azt hittük már, hogy mindennek vége van, de nagyon csalatkozunk, mert a függöny még egyszer felgördül nem ugyan Acsán, csak a fejevári törvényszék épületében.

A törvényszék szeptember 4-ikére, azaz jövő keddre idézte be az acaiakat, névszerint Hoffmann Józsefet és társait tárgyalásra. Olvasóink még talán emlékeznek a véres választásra. Hogy is ne! Hiszen az Alföldön ép úgy ismerik már Acsát hírből, mint mi, kik közelében lakunk. Tanított akartak választani, de nem lehetett, mert a nép az iskolászeki tagokat megakadályozta, s tettegként bántalmazta is, ha a csendőrök az iskolába nyomulni látnak, de nem lövik vagy meg nem sebesítik. A golyók találtak s többen halva vagy megsebesítve összeestek. A vizsgálatot ekkor ugyan megindították ellenük de azóta másfél év óta nem tettek ellenük, semmit. S az acaiak felhasználák az alkalmat, mert most augusztus 15-én ismét nem sikerült nekik kántorantitő választani. A bujtogatás nem engedi. Amint halljuk, a megyés püspök sürgetésére kezdi csak meg a törvényszék a soká halogatott tárgyalást.

Mi valóban nem tudjuk kitalálni, miért késelt a tárgyalás? Talán egy község közszendjének a megháborítása semmi? Ha így van, akkor acaiak ne féljete, a bürtöntől megmenekültök. Talán a hivatalnal való visszaadás nem vétetik figyelembe? Ugy akkor acaiak csak továbbra is akadályozzátok az iskolászeki tagokat, mert látjátok, tetteket nem méltó a büntetésre! Így vagyunk mi ebben a sütt Magyarországon. Ha a közszend megháborításáról van szó, övekkig húzdok a tárgyalás, de csak legyen egy vádolt kath. pap vagy kath. szerkesztő, rögtön két-három hét alatt törvényt ülnek fölőte. Hja! ezek gonoszágót követtek el, az acaiak pedig hűtöttek vittek véghez, mert a papokat akarták agyonütni. Megyünk a tárgyalásra s kíváncsian nézünk elébe!

— **Mi ez?** A helybeli főreáliskola és gimnázium igazgatói ugy a múlt évi értesítőben, mint a most a tanév elején kiadott tankönyvjegyzékben figyelmeztetik a szülőket és tanulókat, hogy régebb kiadásu, elrongyolódott vagy teleírátkat könyveket ne vásároljanak, mert ezeket az iskolában használni nem szabad. Mindazonáltal egy helybeli könyvkereskedő, kinek megbízottjai még az intézetek épületeibe is behatolva ott a szülőknél és tanulóknál reklámédeulákat nyomtak kezeikbe, fél áron ajánl „jó karban levő“ használt iskolakönyveket, „míg a készlet tart.“ Azt hisszük a szülők jól felelőget érdekében járunk el. midőn mi is figyelmeztetjük őket, ne adják pénzöket olyan könyvekért, melyeket már rongált állapotjuk miatt is rövid idő múlva okvetlenül el kell dobniók.

— **A gázgyár gödre** cím alatt aug. 25-iki számunkban közölt hírek azon részére vonatkozólag, mely szerint a sűrű köcsüt őrző

rendőr a sűrű üvegeket hajtogatta, a rendőrkapitányság azonnal szigorú vizsgálatot indított, melynek folyamán kintit, hogy ezen hír beklődje tévesen informált bennünket, a mennyiben az illető rendőr a kihallgatott tanuk vallomásai s a sűrű köcsüt tulajdonosának kijelentése szerint nem követett el semmiféle inkorrektiséget. Szívesen igazítjuk helyre téves információból eredő hírlinket, mert magunk is szeretjük, ha a városi rendőrök kifogástalanul végzik kötelességeiket, de valamint eddig, ugy ezentul is minden részrehajlástól menten, a közügy érdekében is éber figyelemmel fogjuk kísérni a rendőrség működését.

— **Tüllött a célon,** Eresiben majd minden évben megjelen a „Körös“ monitor s ott tartja lövészoit gyakorlatait. Már mult években egyszer Krizsándohina istálló falát megkoroste a hadihajó lövege, azonban emberben nem tett kárt. A tegnap tartott lögyakorlaton a golyó mogint nem a partot találta, hanem elment ismét Eresi határ földjeire legelni. A munkás nép nem kis nyugalommal nézte, mily szépen repül az ágyugolyó, mintha legalább is háborus napokat élénk.

— **Tűzek Zámolyon.** Zámoly lakosságát, hol pár évvel előbb a fél falu leégett, most is folytonos rettegésben tartják a folytonos tűzesetek. Legutóbb egyszerre három tűzesetről tesz jelentést tudósítónk. Az egyik f. hó 29-én történt, midőn Pap János parasztgazda házában egy ól gyuladt ki és csak az Isten őrizte, hogy a szomszédos Gabodi Sándor háza is le nem égett. Miután a tűz gyujtogatásból látszott eredni, a községi előjáróság 1000 korona jutalmat ígért annak, a ki a gyujtogatót följelenti. Ennek dacára is másnap, azaz 30-án délelőtt ugyancsak Pap és Gabodi udvarán ujra tűz keletkezett, mely az istállót hamvasztotta el. A jól szervezett tűzoltószágnak azonban, melyet Báró Jenő főparancsnok vezetett, csakhamar sikerült az összeesődült népsokaság segítségével a tűz tovább terjedését megakadályozni. Alig hányták azonban szét az égő zsaratnokokat rémulve látták, hogy a ház látták mellőképilete lángokban állanak. Ekkorra azonban erős szél támadt, ugy hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel, több órai munka után tudtak megbirkózni a féktelen elemmel. Tudósítónk dicsérettel emlékszik meg Scheir József pátkai plebánosról is, a ki történetesen a falun keresztül hajtattott, de látván a veszedelmet, fogatát azonnal a tűzoltók rendelkezésére bocsájította. Ugy látszik hogy a gyakori tűzeseteknek egyik oka, mint levelezőnk helyesen megjegyzi, azon rendellenes építkezési módban rejlik, hogy senki sem veszi figyelembe azon községi rendszabályt, mely szerint a szomszédos házak tövébe nem szabadna építkezni.

— **Névváltoztatások.** Stejehlik Ferenc sárbogárdi lakos ugy maga, mint kiskoru Irén nevű leánya vezeték nevének „Szatmárra“ leendő átváltoztatását 709650 sz. alatt és Geberlein József velencei lakos vezeték nevének „Gáál“ra leendő átváltoztatását 70964 sz. alatt a belügyminiszter megengedte.

— **Vizbefutó leány.** Kis-Perkátá községben e hó 24-én a községhez tartozó Panag pusztán Vinis Erzsébet 13 éves börgöndi születésű cseléd vigyázatlanságból vízmerítés közben a kutba esett. Mire észre vették már csak holt testét huzhatták ki a kutból.

— **Tűz.** Tiringer Mihály Sárobgárdi lakos sertés óla kigyuladt s a közelben levő istálló tetőzete is a lángok martaléka lett. A kár 400 frtot. de az épület biztosítva volt 300 frtra.

— **Vesztett kutya.** Napadon aug. 27-én Listás Péter kutyája megveszett s Ráth István 10 éves gyermekét és egy macskát megmárt; a vesztett kutyát és az általa megmárt macskát rögtön kiirtották; a fiut pedig gyógykezelés végett a Högyes-féle intézetbe szállították, a községbe levő összes kutyákat pedig 40 napi vesztelgár alá helyezték.

* Helybeli ügyvédi irodában **ügyvéd-jelölt**, esetleg jó írásu **középszkolát végzett fiatal ember** alkalmazást nyerhet. Cim meg tudható a kiadóhivatalban.

* **Egy joggyakornok** helybeli tekintélyes ügyvédi irodában alkalmazást nyerhet. Felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

— **Diákokat elfogad teljes ellátásra — Friesz József iskola-utca 2. szám.**

* **Tanulók** a következő tanévre teljes ellátással felvétetnek, esetleg zongorában is oktatást nyerhetnek Liebhardt János postatisztnél, Sz.-Fejérvár, palotai ut 48 szám.

* **(Déli vasut.)** Folyó évi szeptember hó 7-én Kisasszony ünnepe alkalmából Budapest déli vasútról a magyar vonal Siófoktól kezdődő déli vasúti állomásaira, valamint Fiume, Triest és Velence, nemkülönben a bécs-triesterkarinthiai és tiroli vonal jelentékenyebb állomásaira a Budapest déli vasúti pályaudvarról este 9 óra 55 perckor induló 207. számú személyvonatról rendkívül mérsékelt áru menettérti jegyek fognak kiadni. — A fentemlített állomásokra a közbeeső magyar és horvát állomásokról is fognak ily mérsékelt menettérti jegyek kiadni — Ezenkívül a magyar vonal állomásairól igen mérsékelt áru menettérti jegyek lesznek Budapest és Bécs déli vasútra kiszolgáltatva. — Ezen menettért: jegyek 14 napig érvényesek és visszajövetkor az utazás kétszer tetszés szerinti állomásokon félbeszakítható. — A budapestről szóló jegyek naponta válthatók a déli vasut városi irodájában (V. Nádor-utca 16. a m. kir. állam vasutak városi menetjegyirodájában (Hungária szálloda) és az indulás előtt az állomás személypénztárainál. — Az utazásra vonatkozó adatok, valamint a jegyek ára a már kifüggesztett falragaszokból vehetők ki, ezenkívül minden állomáson díjmentesen kapható a f. évben rendezendő kéjtutazások jegyzéke.

Különlélek.

— **Személyi hírek.** A párisi gróf állapota egyre aggasztóbbra fordul. — A görög király ellen, ki jelenleg Aix-les-Bainsban időzik, anarhista-merénylet terveztek. A merénylet elfogták. — Az orosz cár megbetegedett, de állapota nem ad okot komoly aggodalomra. — Szécsen Antal gróf főudvarmester Bécsből Steyrbe utazott. — Festetic Tasziló grófot a király állítólag hercegi rangra fogja emelni. — Oltósy Pál, kiváló 48-as honvéd, az u. n. „magyar meggyfakirály“ Esztergomban meghalt.

— **A demografiai kongresszus.** A Budapesten holnap megnyíló VIII. nemzetközi közegészségügyi és demografiai kongresszusra a világ összes részeiből több mint 2000 tudós gyűlt össze a magyar fővárosba, mely minden tőle telhetőt követett el, hogy a külföldi vendégek jól érezzék magukat Budapesten. A kongresszus látogatottságra nézve messze túl tesz az Európában nagyobb nagy városokban tartott eddigi kongresszusokon. A kongresszussal kapcsolatban közegészségügyi és demografiai kiállítást is rendeztek a müegyetem épületében. A kiállítás katalógusa 150 oldalra terjed, a mi eléggé bizonyítja a kiállítás gazdagságát. A kongresszust holnap délelőtt Károly Lajos főherceg nyitja meg a virgadó nagytérben s ugyancsak a főherceg nagy fogadó estélyt ad a királyi várpalotában a kongresszus tiszteletére. A miniszterelnök-

nél is lesz estély. A kongresszus alelnökéül dr. Se h l a u c h Lőrincet, Nagyvárad tudós biboros püspökét fogják választani.

— **A Margitsziget eladó.** Azt a meglepő hírt tettük, hogy József főherceg el akarja adni a Margitszigetet s a vétellel első sorban a fővárost kínálja meg. A főherceg erre vonatkozó ajánlatát már legközelebb benyújtja a főváros törvényhatóságához, mely valószínűleg még a szeptemberi közgyűlésen tárgyalás alá veszi azt.

— **Beszűntetett tanítóképző intézetek.** Vaszary Kólos hercegprímás, mint az Országgyűlési Ertesítő jelenté, beszűntette a nagyszombati és budapesti tanítóképző intézetek első osztályát. A beszűntetésre az Országgyűlési Ertesítő szerint az adott okot, hogy a nagyszombati tanítóképző oly silányul volt fölszevelve és annyi botrány székelye volt, hogy a kormány az ottani állapotokat tovább nem akarta tűrni.

— **Az egyéves önkéntesek vizsgálata.** A közös hadügyminiszter hír szerint oly változtatást tervez az egyéves önkéntesek vizsgálati rendjén, hogy az önkéntesek ozentul mindent, a hol gimnázium van, letehetik az önkéntesi vizsgát, a kik pedig egy tárgyból buknak, azokat három hónap múlva javító vizsgára bocsátják.

— **Apró hírek.** Nagy pénzhamisító banda nyomára jöttek Szegeden a délvideken. — A „Hannover“ ballon captif a napokban véletlenül elszabadult Bécsben s a benne levő Dvorszák főhadnagyval néhány óra alatt szédítő gyorsasággal Boszniában földre ereszkedett. — Százhetven ház égett le a komáromgyeji Gután. — Nagy viharok pusztítottak e héten Beregben és a Balaton vidékén. — Grácban Mayer Arno személyében igen veszedelmes iparlovagot fogtak el, ki különféle áruvevek alatt nagy szédelőgéseket vitt véghez.

* **Egyházi szerek, műhímzések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehérneműk, kegytárgyak képek és könyvek beszerzésére** ajánljuk Szücs és Társa, a libornok-érek és Magyarország hercegprímásának udvari szállítóit. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Irodalom és Művészet.

— **Megjelentek:** A „Jézus Szentséges Szívének Hírnöke“ és „Szűz Mária virágos kertje“ c. kath. havi folyóiratok szeptemberi füzetét bő és tanulságos tartalommal. Mindkét folyóiratot Tóth Miko S. J. szerkeszti Kalocsán.

— A „**Herkó Páter**“ kath. élelapp folyó évi 35. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikertelt képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelappot olvasóink figyelmébe. A „Herkó Páter“ előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 ft. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtizek ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsibárus-utca 7.)

— **Novena, azaz kilenc napi ajátosság Jézus szentséges szívéhez.** Most jelent meg dr. Szalay Hubert fejérmegyei áldozópap és lapunk tudós belmunkatársa fordításában Hattler Ferenc Jézustársasági atyának kitűnő ajátosságai műve a harmadik kiadásban kibővítve Jézus és Mária szentséges szívéhez intézett különböző imákkal. A tiszta magyarsággal fordított kis aranykönyvek ezzel már mintegy 10–12 ezer példányra forog közközen. Gyors és széles körben való elterjedése is

mutatja, hogy mily kitűnő szolgálatot tesz az olcsó művecske a hitélet emelésére és mennyi buzgó lélek merit azokból új lelki életet az élet küzdelmeiben. A könyv finom velin papírra nyomtatva, esinos kiállításban Márián György könyvnyomdájából került ki. — A „Novena“ 103 oldal és példányonként izléses díszkötésben 25 kr., fűzve 12 kr. — Kapható a „Fejérmegyei Napló“ kiadóhivatalában, Székesfejérvárott.

Közgazdaság.

A talajerő fentartása istálló- és műtrágyákkal.

Irta: ROVARA FRIGYES.

Mint hogy azonban hazai átlagos talajaink szerencsére rendes körülmények között egykálit, mint meszet elegendő mennyiségben tartalmaznak, a gazdának első sorban arra kell törekednie, hogy arról gondoskodjék, miszerint talajában a nitrogén (légegy) és a foszforsav is — és pedig a mint már hangsúlyoztuk — oldható állapotban, elegendő mennyiségben képviselődjen. Ha a talajban a növények életéhez okvetlenül szükséges ezen anyagokból bármelyik is hiányzik, vagy azokból kevés van, úgy a gazdának magának kell módokat találni arra, hogy azok mesterséges uton pótolassanak.

A tudomány megmondja, hogy a termések által mennyi növényi tápláló anyagot vonunk ki a talajból, így p. o. tudjuk, hogy egy közepes buzatermés kat. holdankint 10 kgr. foszforsavat, 22 kgr. nitrogént (légegyt) és 12 kgr. kálit von ki; egy közepes répatermeléssel 15 kgr. foszforsavat, 40 kgr. nitrogént és 75 kgr. kálit vonunk ki. A termések által tehát a talaj ásványai tápláló anyagait vonjuk ki és pedig ezeket annál hamarabb fogjuk teljesen elfogyasztani, minél kevesebb volt belőlük a talajban, vagyis ha gazdaságilag fejessük ki magunkat, ha talajunk szegény, vagyis ha kevés benne a növényi tápláló anyag, úgy terméseink is csakhamar silányok lesznek.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a talajból a termésekben kivont növényi tápláló anyagokat istálló-trágya alakjában kell pótolnunk: a mi modern mezőgazdaság azonban már eltért ettől a nézettől, mert egyrészt a legtöbb esetben teljesen kivételten, hogy teljes visszafordítást eszközöljünk, mert hiszen úgy direkt a termésekkel, valamint indirekt az eladott hus, tej, gyapju, esetleg takarmány, szalma stb. alakjában évenként nagymennyiségű tápláló anyagot visszünk el gazdaságunk területéről, de másrészt az ideális teljes visszafordítás egyáltalában nem is szükséges, mert minden talaj nagy mennyiségben tartalmazza a növények táplálására szükséges anyagokat, habár oldhatatlan állapotban, de a mi a széttaggyás, az el-mállás és más vegyi folyamatok által oldható állapotba változik át.

Igy tehát a gazdának a trágyában csak annyi ásványi anyagot kell a talajba kebeleznie, a mennyivel többet von ki a termés, mint a mennyit a természetes visszafordítás kitesz. A talaj erejének egyforma színvonalon tartása, esetleg annak emelése többféle módon érhető el; és pedig vagy direkt gazdagítás, nevezetesen a növényi tápláló anyagok mesterséges megadása által, vagy indirekt módon azáltal, hogy a talajban levő oldhatatlan alkotórészek oldhatóságát előmozdítjuk és ezáltal a növények számára felhasználhatókká tesszük.

A talajt közvetlenül gazdagító trágyanyagoknak a talajra vitelét nevezzük trágyázásnak. Erre a célra első sorban az istállótrágyát használjuk, és ennek a mezőgazdaságban meg-levő fontosságát nem lehet eléggé méltatni.

Ugyanazért kell, hogy a trágya termelés módja és a termelt trágya kezelése a gazdának legfőbb gondoskodása tárgyát képezze. (Folyt. köv.)

— **Cégbejegyzés.** A központi értesítő folyó évi aug. 30-án kelt 70. száma Szám-
m e r I m r e eddigi székesfejvári lakos, nyom-
dász cégbejegyzését közli. A cég tulajdonos
ezután özv. Szám m e r I m r é n é, született
Knöbl Vilma lesz.

— **Széna- és szalmakészletek.** A földművelésügyi miniszterium felhívására többek közt dr. Singer Antal bejelentette, hogy a Velencei község határában fekvő Szilvás pusztáján 3000 mm. idei buzaszalmája van, melyet mmként 1 frtót elad.

— **A seregélyesi vásár.** A kereskedelmi miniszter 62841. számú engedélye folytán a Seregélyes községben október 1-én tartani szokott országos vásár ez évben kivételesen október 4-én fog megtartatni.

— **Vásáregedély.** A kereskedelmi miniszter 62462. számú engedélye folytán Szent-Gál veszprém-megyei községben évenként július 16-át magában foglaló hét hétfőjén és szeptember hó első hétfőjén országos állatvásárok tartatnak.

— **A fejérmegyei buza a budapesti gabonapiacon.** A budapesti gabonapiacon eladott aug. 29-én: 1550 mm. 80.5 k. 6.77 1/2 frt, 300 mm. 80.5 k. 6.80 frt. Aug. 30-án: 500 mm. 79.4 k. 6.65 frt, 500 mm. 79 k. 7.60 frt. Aug. 31-én: 2200 mm. 78.5 k. 6.52 1/2 frt, mind három óra.

— **Székesfejvári piaci árak.** 1894. szeptember 1-én.

Gabona: buza 5.90—6.00; rozs 4.40, 4.50; árpa 5.80; zab 5.70—5.80; kukorica 5.60—5.70; bab 8.00—8.10 frt métermázsánként.

Hizott sertés: könnyű 28—30; nehéz 30—34 kr. klg. eleven suly szerint.

Borju: könnyű 28—29; nehéz 32—36 kr. krlg. eleven suly szerint.

— **Moóri piaci árak** augusztus 29. Buza 5.60; rozs 4.10; árpa 6.10; zab 5.50; kukorica 5.60; bab (új) 6.80; krmpli zsákja 85 kr., takarmánynak való 60 kr.

— **Bicskei piaci árak** augusztus 31. Buza 6.—; rozs 5.40; árpa 5.—; zab 5.60; borgonya 2.10; tengeri 5.90; hizott sertés 42.— életett leszámítva.

— **Várpalotai gabona árak** aug. 29. évi. Buza: 5.50—5.80. Rozs: 3.80—4.00. Árpa: 6.20—6.50. Zab: 4.80—5.20.

Szives figyelembe!

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyjérdemű közönséggel tudatni, hogy bevásárlási utambal visszatérve, sikerült egy nagyobb kézműárúkból álló csődtömeget megvenni. Figyelmeztetem tehát a t. vevőközönséget, hogy 25 százalékot megtakaríthat egyes forint mellett, ha a készlet tartama alatt szükségleteit nálam fedezi.

Egyszersmind megjegyzem hogy női felöltőkkel a legujabb kivitelben szolgálhatok. Mély tisztelettel

Wébermann Jakab.

NYÁRI

Vasuti új menetrend!

Érvényes 1894. évi június hó 1-étől.

Székesfejvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul

Budapestre érkeznek 6 ó. 29 p.

Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul

Budapestre érkeznek 8 ó. 16 p.

Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul

Budapestre érkeznek 10 ó. 9 p.

Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul

Budapestre érkeznek 4 ó. 31 p.

Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul

Budapestre érkeznek 8 ó. 12 p. este.

Este 9 óra 21 perckor indul

Budapestre érkeznek 10 ó. 55 p. este

Budapestről Székesfejvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 9 ó. 16 p.

Dél előtt 11 ó. 50 p. vvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 3 ó. 16 p.

Délbe 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.

Székesfejvárra érkeznek 4 ó. 27 p.

Délután 4 ó. 25 p. vegyesvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 6 ó. 39 p.

Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 9 ó. 10 p.

Este 9 óra 25 perckor indul

Székesfejvárra érkeznek 11 ó. 33 p. éj.

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.

Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Moórról indul Székesfejvárra:

Dél előtt 7 órakor vegyesvonat

Fehérvárra érkeznek 8 ó. 22 p. d. e

Délután 1 ó. 25 p. személyvonat

Fehérvárra érkeznek 2 ó. 26 p. d. u

Székesfejvárról Uj-Szöny felé:

Dél előtt 10.0 p. teherv. szem. száll. ind.

Uj-szönyre érkeznek 2 ó. 46 p.

Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul

Uj-szönybe érkeznek 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfejvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll

Székesfejvárra érkeznek 8 ó. 22 p.

Dél előtt 11 ó. 27 p. személyv. indul

Székesfejvárra érkeznek 2 ó. 26 p. d. u

Siófokról Székesfejvárra:

Este 8 óra 15 perckor indul

Székesfejvárra érkeznek 9 ó. 16 p.

Székesfejvárról Siófokra:

Este 6 óra 42 perckor indul

Siófokra érkeznek 7 óra 42 perc este

Székesfejvárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 óra 34 p. személyv. indul

Veszprémbe érkeznek 10 óra 59 p.

Kis-Czelbe érkeznek 1 óra 17 p.

Délután 1 óra 35 perckor indul

Veszprémbe érkeznek 3 ó. 40 p.

Kis-Czellbe érkeznek 6 ó. 36 p. este.

Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul

Veszprémbe érkeznek 11 ó. 0 p. éjjel.

Veszprémből Székesfejvár felé:

Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 6 óra 0 p.

Dél előtt 7 óra 3 perckor indul

Székesfejvárra érkeznek 8 ó 30 p.

Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 5 óra 35 p.

Sz.-Fejvárról Nagy-Kanizsa felé:

Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul

Nagy-Kanizsára érkeznek 1 ó. 39 p. d. u.

Éjjel 11 óra 43 perckor indul

Kanizsára érkeznek 3 ó. 52 p. reggel.

Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul

Nagy-Kanizsára érkeznek 8 ó. 44 p.

Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul

Kanizsára érkeznek 12 ó. 10 p. éjjel

Nagy-Kanizsáról Sz.-Fejvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 8 ó. 39 p

Reggel 10 óra 0 p. vegyesvonat indul

Székesfejvárra érkeznek 2 óra 10 p.

Délután 2 óra 0 perckor indul

Székesfejvárra érkeznek 6 ó. p. este.

Éjjel 12 óra 16 perckor indul

Székesfejvárra érkeznek 4 ó. 15 p. reg

Üzlethelyiség változás!

A cipő-
mődlingi gár

fiók-raktára értesíti a n. é. közönséget,
hogy üzlethelyiségét

a „Magyar-Király“ átellenében

kigyó-utca 1. sz.

házba áthelyezte, hol úgy mint eddig
mindenfélé férfi-, női- és gyermek-
cipők legjobb minőségben, gyári
áron kaphatók; a szabott ár minden
egyenes cipőtálpba bele van nyomva.

A további pártfogásért a n. é.
közönséget kérve, maradok kiváló
tisztelettel

A mődlingi cipőgyár fiókraktár
üzletvezetősége.

Árjegyzék.

Férfi-cipők . . . 2.90 3.30 3.50 4—6.50

Tiszticipők legjobb borjúbőrrel 5 frt.

Sárga félcidő 4.60 5.50

Hegymászó 5.50 6.50

Női cipő 3.25 3.60 4—6 frt.

Gyermek cipők 20—24—25—37—1.40

1.60—1.90—3 frt.

Sárga cipő festékek minden

színből itt kaphatók.

Legbiztosabb óvószer a kolera, hagymáz és fertőző betegségek ellen!!!!

Tökéletes fertőtelenítés! Teljesen szagtalan!

ÖNMŰKÖDŐ TÖZEGSZÓRÓ-CLOSETTEK

Belföldi és külföldi szabadalmak!

Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban!

Árnyékszék berendezések:

kórházak, laktanyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Magyar tőzeg- és műtrágya-ipar részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapest, IV., Városháztér 9. (Harisbazar).

Fertőtelenítő és szagtalanító tőzegpor!

Tőzegalom! Mindennemű tőzeggyártmány raktára.

Különlegesség:

Emeri és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése.

Várostisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágyagyártás.

Részletes tervvel, költségvetéssel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

!!! Az országos közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva !!!

Árleszállítás.

Legjobb minőségű

Pirszén, coaks

métermázsája, 1 frt 80 krért
kapható a „**Székesfejérvári légszuszvilágítási társulat**“-nál.

TUDÓSÍTÁS!

A

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

szerkesztősége, kiadóhivatala és

KÖNYVNYOMDÁJA

SZÉKESFEJÉRVÁR

SZENT-ISTVÁN-TÉR 1-SÓ SZÁM,

A FŐTEMPLOM MELLETT.

Hirdetések a lap részére, valamint mindennemű

könyvnyomdai munkák

fölvételnek és igen olcsó áron tisztán készítettnek.